

24.5.2017

Seutukaupunkien elinvoima –selvityshenkilötehtävä

Valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö ovat tänään asettaneet selvityshenkilön selvittämään seutukaupunkien taloudellista elinvoimaisuutta ja sitä, miten seutukaupungit pääsisivät nykyistä paremmin osaksi talouskasvua.

Määräaika

Selvitysaika on 1.6. - 30.9.2017.

Tausta

Eduskunnan tarkastusvaliokunta on kiinnittänyt huomiota seutukaupunkien elinvoimaisuuteen ja taloudelliseen pärjäämiseen. Alueellistamisen koordinaatioryhmän 24.2.2017 kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläiselle luovutetussa selvityksessä on puolestaan tehty havainto, että erityisesti maakuntien toiseksi suurimpiin kuntiin on kohdistunut suhteellisesti tarkasteltuna suuri osuus valtion työpaikoissa 2010-luvulla tapahtuneista vähennyksistä. Muun muassa näistä syistä on tarpeen selvittää laajemmasta näkökulmasta seutukaupunkien taloudellista elinvoimaisuutta ja sitä, miten seutukaupungit pääsisivät nykyistä paremmin osaksi talouskasvua.

Selvitys ei koske maakuntakeskuksia, vaan muita maakuntiensa merkittäviä kaupunkeja ja palvelujen sijaintipaikkoja. Selvityshenkilö valitsee itse selvitykseen sisällytettävät kaupungit. Lähtökohtia valinnalle tarjoaa kuntien ja Suomen Kuntaliiton muodostama seutukaupunkiverkosto sekä työ- ja elinkeinoministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön tilauksesta Suomen ympäristökeskuksessa laadittu kaupunki ja maaseutu -alueuokitus. Seutukaupunkiverkosto on toiminut kuntalähtöisesti ja kunnat tunnistavat asemansa seudun merkittävinä keskuksina. Seutukaupunki -verkostoon on liittynyt erilaisin toimin noin 50 kuntaa. Kaupunki ja maaseutu -alueuokitus puolestaan kuvaa taajamien ja alueiden elinkeino- ja aluerakenteellista tyyppiä kaupunkiseudulla tai maaseudulla. Maan alueellisten erojen johdosta selvitykseen on tarpeen sisällyttää seutukaupunki jokaisesta maakunnasta.

Selvityksen tulee vastata Tarkastusvaliokunnan lausumaan (EK 14/2016 vp — K 10/2016 vp — K 15/2016 vp), jonka mukaan hallituksen tulee *selvittää etenkin seutukaupunkien taloudellista elinvoimaisuutta ja pärjäämistä sekä julkisten tehtävien sijoittumista ja vaikutuksia alueiden talouksille joko erillisselvityksenä tai osana laajempaa aluetalouksien kehitysarviota ja raportoida eduskunnalle vuoden 2017 loppuun mennessä*

Organisointi

Selvityshenkilöksi kutsutaan hallintotieteiden maisteri Antti Rantakokko.

Selvityshenkilölle nimetään sihteeristö seuraavasti:

Neuvotteleva virkamies Katja Palonen, valtiovaranministeriö

Neuvotteleva virkamies Johanna Osenius, työ- ja elinkeinoministeriö

Ympäristöneuvos Harry Berg, ympäristöministeriö

Tehtävät

Selvityshenkilön tehtävänä on:

- Valita selvitykseen sisällytettävät seutukaupungit.
- Selvittää ja arvioida seutukaupunkien elinvoimaisuuden kehitystä 2010 -luvulla. Näkökulmina tulee huomioida ainakin väestökehitys, elinkeinot, työllisyys, kuntatalous, koulutustarjonta, asuminen sekä liikenneyhteydet.
- Selvittää julkisten tehtävien (valtio- ja kuntasektori) sijoittumisen kehitystä 2010 luvulla ja arvioida tämän vaikutusta seutukaupunkien ja alueiden talouksille sekä muutosjoustavuuteen.
- Selvittää, miten tuotannon sijoittumista ja investointeja seutukaupunkeihin voidaan edesauttaa sekä miten voidaan sopeutua toimialojen kasvu- ja taantumavaiheisiin.
- Tunnistaa seutukaupunkien elinvoiman ja taloudellisen kasvun esteitä ja tarvittavia toimenpiteitä seutukaupunkien uudistumiseksi.
- Tunnistaa seutukaupunkien intressien ja niissä tehdyn kehitystyön pohjalta keinoja seutukaupunkien tulevaisuuden innovaatiokyvykkyyden ja kansainvälisen kilpailukyvyn varmistamiseksi huomioiden erityisesti digitalisaation ja alustatalouden tuomat mahdollisuudet
- Selvittää, miten seutukaupunkien ja muiden julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä alueiden kehittämisessä voidaan parantaa.
- Esittää arviointeihin perustuvia toimenpide-ehdotuksia seutukaupunkien uudistumisen sekä taloudellisen elinvoimaisuuden ja pärjäämisen parantamiseksi.

Kustannukset ja rahoitus

Selvityshenkilötyön kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön pääluokan momentilta 415.28.90.22.

Anu Vehviläinen
Kunta- ja uudistusministeri

Mikä Lintilä
Elinkeinoministeri

Kimmo Tiilikainen
Asunto-, energia- ja ympäristöministeri

Jakelu Hallintotieteiden maisteri Antti Rantakokko
Ministeriöt

Tiedoksi Ministerit
Valtiosihteerit
Erityisavustajat
Valtiosihteeri kansliapäällikkönä Martti Hetemäki, valtiovarainministeriö
Suomen Kuntaliitto
Maakuntien liitot
Seutukaupunkiverkosto/Antti Kuopila, Suomen Kuntaliitto
Alueellistamisen koordinaatioryhmä